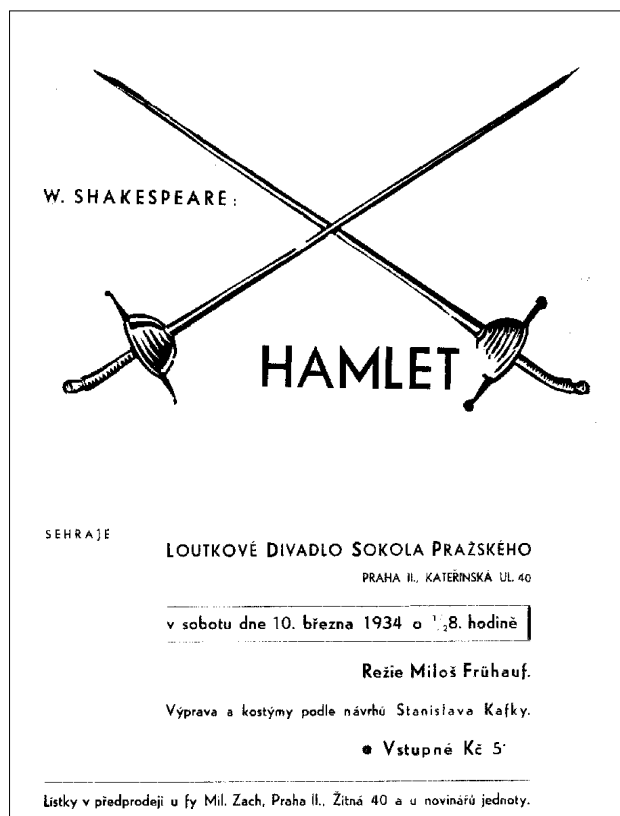

274 / Pozvánka Loutkového divadla Sokola Pražského na představení Hamleta, 1934.

soutěž na loutkové hry. Usiloval o zal. stálého, státem subvencovaného profes. LD, o vytvoření školicího střediska pro loutkáře, zal. loutkového muzea a vybudování samostatné budovy LD na Židovském (dnes Dětském) ostrově v Praze (návrh moderní architektonickou koncepcí s variabilní scénou pro různé druhy loutek přešel vývoj LD o mnoho desetiletí). ULS se podařilo uskutečnit pouze několik cyklů loutkářských kurzů. 1919 si ULS pronajala sál v Adrii, kde jednotliví členové, zejména L. Odstrčilová, H. Vávra a V. Merhaut hráli loutková představení.

1918 vznik LD *Dělnické akademie v Praze*, h. spíše příležitostně na rodinném divadelku pro dělnické děti. 1922 v zahradě LD v Hybernské ulici postaven speciální pavilon pro loutkovou scénu, ale ani velikostí, ani vybavením neodpovídal moderním požadavkům. 1924 přebudován, k vnitřní výzdobě přizván malíř L. Sutnar (1897-1976). Od podzimu 1924 Sutnarovi svěřeno i vedení scény. Společně s redaktorem V. Fryčkem vypracoval průbojný program scény, z tohoto důvodu přejmenované na *Scéna Drak*, který vedle výrazného levicového zaměření zdůrazňoval nutnost uměleckých výbojů. Ty se Sutnarovi podařilo uskutečnit především ve scénografii. Drgie zcela eklektická, např. Pan Johanes (Jirásek), lid. hry Žid Šiloch a Turecké pomezí, Inženýr Robur (B. Beneš Buchlovan). Souboru především chyběl režisér. V ostré polemice v čas. Loutkář Sutnar napadán pro levicovou orientaci, jeho snaha zdůraznit dramatickou funkci výpravy však nebyla dostatečně oceněna. Poté se Sutnar vedení Draku vzdal a scéna zanikla.

Poč. 20. let činná *Alšova loutková činohra* v Typografické besedě ve Smečkách. Hrál se na Alšově divadelku s loutkami 25 cm vysokými. Např. Honza na trůně (Horký).

1923 se ustavil v *Sokole Pražském loutkářský odbor*, předsedou Ant. Pavlis, V. Zářecký, II. mistostarosta, zakoupil loutky a rekvizity a obstaral jeviště, které postaveno v přední budově letního

cvičiště v Kateřinské ulici, ved. Jar. Frühauf. Rok předtím sehrálo několik nadšenců na vypůjčeném divadelku na zkoušku hru Princ a uhlíř (Jar. Gallat). Činnost zah. Krasocitný Budulín (K. Mašek), r. a v. Frühauf. H. pro děti pravidelně v sobotu a neděli, 11 členů. Též úpravy činoherní klasiky, Tvrdohlavá žena. V krátké době se přiřadilo k nejlepším pražským LS a technicky se zdokonalilo. Po příchodu K. Barocha (působil tu 1927-1935), ovlivněného avantgardním divadlem, se začalo hrát i pro dospělé, předchozí etapu uzavřela realistická insc. Naši furianti, poté satirické pořady a revue, např. 1931 My chceme draka, dále 1932 Velkoobchodník benátský (úprava Kupce benátského), Faust (Goethe), 1933 Hamlet, r. M. Frühauf, aj.

1936 Zdravý nemocný, r. Z. J. Vyskočil. Nekonenční insc. postupy, mj. 1938 Námluvy Pelopovy (Vrchlický) jako stínové divadlo. Za německé okupace 1940 velký ohlas odvážné Ohlasy písní českých (Čelakovský), drg. i inscenačně originální 5dílné pásmo, r. Vyskočil, 1941 Turecké pomezí, technicky průbojná insc., prstové loutky. Nacistickým zákazem Sokola 1941 činnost násilně ukončena, LD zničeno, inventář rozkraden.

Po 1945 obnoveno K. Perlíkem, hl. maňásky. Po zrušení Sokola komunistickou stranou i toto divadlo zničeno a rozkraden. Po 1989 obnovil činnost v 3. etapě LD v Sokole Pražském Vlast. Lébr s manželkou (činná už v původním souboru). H. na improvizované scéně v nevyhovujících podmínkách v různých tělocvičnách

275 / Loutkové divadlo Sokola Pražského: Loutka Hamleta, výtvarník S. Kafka, 1934.

vlastnoručně vyrobenými loutkami (50 loutek 40 cm). Po 2000 ved. LD Sokola Pražského D. Ewaldová, 8členný soubor h. na stálém divadle. 2000 *Pražský Sokolíček*, 3-7 členů, marionety na nitích, reprodukováná hudba, h. pro děti.

1933 LD Ředitelství *Dívčí školy Na Karlově*.

1943 LD Jar. Švába v jeho grafické škole v Dittrichově ulici, na jím navrženém maňáskovém divadelku, vyd. nakladatelstvím Družstevní práce.

1945 *Mladá scéna* v Ženském klubu ve Smečkách, jako LD lidová hra Herkules (úprava J. Veselý), r. St. Vyskočil, hodnocena velmi kriticky.

Po 1945 Loutkářská prodejna Umění lidu v Soukenické ulici č. 7. 1947-1958 *Divadelní loutkový kolektiv Atom*. 1948 nový LS v klubovně ČSD v ulici Osvobozených politických vězňů, ved. J. Skalický. *Maňáskové divadlo Náborového podniku hl. m. Prahy*,